

BASÍLICA
SANTA
MARIA
DEL PI

**AHIR,
AVUI,
DEMÀ**

Núm.

771

10
març
2019

Festes de Sant Josep Oriol #SJO19

Salutació de Mn. Gaietà de Casacuberta, rector

Moltes viles, pobles i barris celebren cada any festes dedicades a alguna santa o a algun sant. Aquesta és la tradició del nostre país, plenament arrelada en la cultura cristiana. I amb la primavera que ja es percep, ens arriben les festes del nostre barri del Pi, les festes del nostre sant Josep Oriol, del qual la regidora de districte recordava l'any passat en la seva salutació la dedicació als més humils. Aquest és el veritable missatge de Josep Oriol: l'estimació envers els altres, i d'una manera especial envers els més desvalguts, els pobres, els malalts.

L'any que deixem enrere, ens ha donat moments de joia i moments de tristor. Fa pocs dies, en un acte de comiat d'una amiga que ens ha deixat massa prematurament, un dels assistents la recordava en les darreres festes quan va acostar-se a la seva filla petita i la va fer sortir per ballar juntes. És el que us deia jo mateix fa uns anys:

*Hi ha un temps per plorar
hi ha un temps per riure
hi ha un temps per lamentar-se
i un temps per ballar.*

Vull tenir també un record per les persones privades de llibertat, especialment pels dirigents polítics i socials catalans als qui s'han vulnerat els seus drets i els de les seves famílies, especialment els dels infants, que són els que menys ho entenen i els que més ho pateixen.

Celebrem junts amb joia la festa, riem, juguem i ballem... i tinguem si més no un record pels que no poden passar-ho tan bé. I en la mesura que ens sigui possible, fem quelcom més que recordar-los, perquè si ens informem, trobarem molt a prop la manera de ser més solidaris.

Deixeu-me finalment que us convidi particularment a dos actes de les festes: la representació del Retaule de Sant Josep Oriol del dissabte 16, ja en la seva vint-i-tresena edició, i l'Eucaristia del dia de Sant Josep Oriol, el dissabte 23. En trobareu els detalls en aquest programa.

Visca la festa!

En record d'Elisenda Traver

El passat mes de gener ens va deixar una amiga. En el seu enterrament, una companya seva de feina que l'havia acompanyant en els darrers tràngols va llegir un text que ens va emocionar i li hem demanat de poder-lo compartir.

Elisenda, Eli, quines paraules dir que puguin expressar el que sentim en aquests moments? Els records que hem viscut amb tu, se'ns acumulen al cor. Recordes quan, recordes com... ens anem dient els uns als altres per fer-te present i tenir-te una mica més entre nosaltres.

Son dies de records, d'enyorances, de tristor perquè no et podem abraçar més, però també se'ns alegra el cor quan recordem el teu somriure, les teves ganes de viure, la teva curiositat, el teu mal geni, la teva fortalesa lluitant dia a dia amb aquest mal son, que no t'impedia que ens rebessis sempre amb un somriure.

Sempre preocupada pels altres, defensora a ultrança del que creies i pensaves, treballadora incansable. Recordem la teva bondat i la teva tossuderia. La teva passió per l'educació i pels nens.

Agraïda de l'amor que senties al teu voltant, t'has sentit estimada en tot moment. Era un reflex de l'amor que tu has anat repartint. Un regal per a tu i per les persones que t'hem pogut acompanyar. Tot això eres i molt més.

Tots els que estem aquí ens hem sentit estimats per tu i això és el que guardarem al nostre cor i no oblidarem mai. Així que només podem donar gràcies a la vida per haver-te conegut i haver pogut compartir un tros del nostre camí amb tu.

Et trobarem a faltar. Descansa als braços del Déu que estimes i que t'estima.

Carme Garcia

I de l'acte en record que vam fer aquí al Pi, unes altres companyes de feina de l'Elisenda, ens en fan una breu menció.

Pensant en l'Elisenda, dimecres 20 de febrer del 2019 al Pi.

Necessitàvem trobar-nos! Ha sigut un temps tan llarg i ha anat tan de pressa alhora. No sabíem quants podríem ser... quin espai ens podria acollir. Va anar arribant gent molt aviat, com necessitant allargar, compartir més estona d'Elisenda.

Els fills i tota la família, companys, amigues, amics de sempre, de tot arreu, del Pi, de l'escola, d'Orfes, de Rubí, de la Palma, de la vida de mil llocs on ella va anar deixant trossets de passió i afecte, ens vam anar situant, pacientment, atapeïts a una sala del Pi. No hi havia planificació feta però a poc a poc van anar sortint records, escrits, cançons, moltes cançons, llàgrimes, anècdotes, silencis... vessant enyor, respecte i afecte.

I finalment vam compartir un berenar pensant en la nostra estimada Elisenda.

Amigues

El Plat del Pobre Vergonyant (2)

Per entendre les causes que van portar a fundar el Plat del pobre vergonyant, és important conèixer el context històric i comprendre la mentalitat de la població barcelonina de l'època, així com saber quin era el concepte que es tenia de la pobresa.

L'Edat Mitjana va ser un llarg període de grans canvis. Al segle XI, anys consecutius de bones

collites comportaren un fort creixement demogràfic en el món rural. L'hereu es feia càrrec del mas i els demés familiars emigraven a la recerca de noves terres per conrear la Catalunya Vella o per repoblar la Catalunya Nova conquerida als sarraïns, aprofitant la concessió de cartes de poblament que concedien els comtes catalans. En aquestes noves terres, s'hi fundaven monestirs per mantenir les fronteres cristianes i anar consolidant la religió entre la població.

Molts petits senyors atemorien els pagesos que acceptaven el vassallatge a canvi de "protecció" fins que en els segles XII i XIII els senyors feudals (nobles i eclesiàstics) van anar assolint el domini de grans territoris limitant el poder comtal i aplicant justícia i fiscalitat sobre la pagesia del seu territori. Els camperols eren sotmesos a abusos indiscriminats i fugien a territori urbà així que trobaven la mínima ocasió.

El comerç va viure una època d'esplendor ja que les croades van permetre l'obertura cap a mercats orientals. Ciutats com Barcelona anirien adquirint importància degut al transport marítim pel Mediterrani, amb tot el que comportava en quant a llocs de treball, habitatges, proveïment d'aliments, centres religiosos, institucions, justícia, etc...

El desequilibri entre població i recursos del territori del segle XIV es veié afectat per l'aparició d'epidèmies cícliques de pesta negra, plagues de llagosta, terratrèmols i guerres que provocaven gran mortaldat, i que delmaren considerablement la població. A mesura que les zones rurals es buidaven calia fundar noves viles o ampliar les ciutats.

En el cas de Barcelona, a començaments del segle XI hi havia una població d'uns cinc-cents habitants i en el segle XIII ja vorejava els quaranta-mil. L'or que arribava regularment dels tributs musulmans va fer possible el creixement de Barcelona, primer al voltant del barri episcopal i del Palau Comtal, però aviat calgué construir cases fora muralles, prop d'alguna església o d'algun monestir. Aquest fou el cas de l'església de Santa Maria del Pi, el nucli a partir del qual es formà la Vilanova del Pi, amb un cementiri situat a l'actual plaça de Sant Josep Oriol. Els ordes militars rebien a través de donatius i deixes testamentàries finques rústiques i urbanes a canvi de procurar l'alliberament dels captius cristians que estaven en mans sarraïnes. En el segle XIII les autoritats municipals van haver d'estructurar urbanísticament la ciutat tenint en compte les noves necessitats socials i econòmiques. Però també calia adequar i organitzar les solucions a les necessitats sanitàries i assistencials que fins llavors havien estat a càrrec dels eclesiàstics.

8 de març, dia de la dona

El feminisme és la idea radical que sosté que les dones som persones. (Angela Davis).

Fa un any els carrers de Barcelona i de tot el món es van omplir de dones que ens vam aturar per fer visibles les nostres reivindicacions. Enguany hem tornat a fer nostres els carrers per visibilitzar i qüestionar el paper de la dona en tots els àmbits de la societat i per fer front, juntes, al sistema patriarcal. Un sistema que ofega l'avenç de les dones en l'assoliment dels nostres drets.

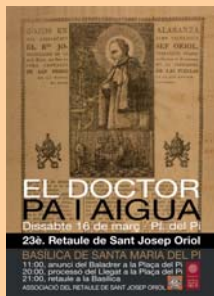
El feminisme proposa, des de la diversitat, capgirar la manera de veure el món, d'entendre'l, de relacionar-nos, de créixer, d'educar.

La realitat posa de manifest que encara són moltes les coses per les que hem de lluitar: igualtat de gènere, paritat i representació real en els espais de decisió, una lluita real contra la violència vers les dones, assegurar una protecció real de les víctimes, l'androcentrisme, la bretxa salarial, el sostre de vidre, la conciliació entre la vida personal i laboral, entre moltes d'altres.

L'Església és una institució masclista, com la majoria de la nostra societat. Però d'aquesta Església, que només lideren homes, les dones sempre n'hem format part. Els canvis també els exigim a l'Església, també reclamem l'espai que ens pertoca i un canvi en la visió i l'acció d'aquesta.

Avui encara hi ha molt camí per recórrer per les dones i la lluita feminista dins i fora de l'Església.

Unes feligreses del Pi

XXIII Retaule de Sant Josep Oriol

Un any més, ja ho tenim aquí. Arriben les festes de Sant Josep Oriol. Trobareu el programa resumit de tots els actes que amb tanta dedicació i esforç s'han estat preparant ja fa uns quants mesos a <https://ja.cat/KRd5A> i especialment us emplacem a la representació del Retaule el proper dissabte 16 de març a les nou del vespre.

La basílica es transformarà amb novetats destacades i podrem, tots junts, retre homenatge a Sant Josep Oriol.

Cicle de cinema transcendent

El proper dilluns 11 de març, a les 19:30 i a la cripta, projectarem el film "Journal d'un curé de campagne", de Robert Bresson i de l'any 1951, que narra la història i els problemes existencials d'un jove capellà de poble.

Us hi esperem.

Horari de misses

DIES FEINERS

19:00 a la Capella de la Sang

DISSABTES

18:30 a la Capella de la Sang

20:00 a la Capella de la Sang

DIUMENGES

12:00 a la Capella de la Sang

13:00 (en castellà) a la Capella de la Sang

On som?

BASÍLICA
Plaça del Pi, 7

SAGRISTIA I DESPATX
Plaça del Pi, 7

LOCALS PARROQUIALS
Cardenal Casañas, 16

08002, Barcelona
Tel. 93 318 47 43
info@basilicadelpi.cat
www.basilicadelpi.cat

Despatx parroquial

El despatx parroquial és l'indret d'acollida de la parròquia on us atendrem a qualsevol hora.

Per les gestions administratives relacionades amb els sagraments, l'horari establert és el següent: dimarts de 10:00 a 11:00 (atenció telefònica) i dimecres de 18:00 a 20:00.

despatx.santamariadelpi@gmail.com